

Regio.

Situs.

Celi qualitas.

Soli fertilitas.

Animalium va-
rietates.

Flumina.

Montes.

Mores.

SUCCEDUNT nunc Insulæ, *Cuba, Hispaniola, Iamaica, S. Ioannis, Margarita*, in nostra Methodo explicandæ. *Cuba* Insula sic ab Incolis dicta, etiam *Fernandina & Ioanna* ab Hispanis vocata: item *Alpha & O*, si Petro Martyri credimus. Ea ad Occidentem Mari fecernitur à Iucatana, ad Ortum Freto ab Hispaniola, ad Austrum est Iamaica. Ejus Longitudo ab Ortum in Occasum extenditur ad ccc milliar. aut potius leucas Hispanicas: xv, & alicubi xx habet in Latitudine. Eam mediam secatur Tropicus Cancræ. Qui Cubam videre, Salicis folio assimilant, eo quod longior quam lata sit. Regio est admodum temperata, quibusdam tamen temporibus frigidior: estque fertilissima Auri sed non puri, & optimi *Aris* ditissima. Magnam profert Rubiæ tinctorum copiam. Saccari item ingentem vim: Frumenta, Fruges ac Fructus varios, atque Herbas. Gignit insuper Cassiam fistulam, Zingiber, Mastichen, Lignum Aloes, & Cinnamomum. Serpentes, quorum hic ingentium copia, in delitiis fuisse memorantur, Nemora Porcos & Boves maxima abundantia nutriunt. Sex Urbibus habitatur, quarum præcipuæ *S. Iacobi & Havana*: illa exstructa a Iacobo Velasco, sedes est Episcopalis: Hæc totius Insulæ Emporium & Navale: ad hanc solet classis Regia tamdiu subsistere, donec & anni tempus, & venti commodam navigationem trajectumque in Hispaniam polliceantur. Nunc in ea triremes aliquot sunt quæ oram omnem contra hostes tueantur. Multos habet hæc Insula auríferos fl. quorum aquæ dulces & potui aptæ sunt. Dulcia & falsa Stagna frequentia, unde hic quoque Salis copia. Regio aspera, excelsa & montosa. Montesque affatim Auri præbent secuturis generosis. Estque in eadem Insula non procul a Mari mons, è quo Bitumen fluit aptum navibus stipandis. Aliam rem admiratione dignam in hac Insula describit Gonzalus Overanus: Vallem quandam inter duos Montes ad duo aut tria milliaria Hispanica deductam, (Campum Lapideum veteres, uti in Narbonensi Gallia hunc vocassent) quæ Lapideos Globos producit tanto numero, ut quis multas inde naves onerare possit, atque a Natura adeo ad sphericam formam rotundos factos, ut nihil circino possit ab Artifice fieri rotundius. Ipsa gens naturæ benignitate contenta, neque meum neque tuum, aut exitialem pecuniam noverat, sed omnia in communi possidebat, sicuti Solem & Aquam natura ex æquo omnibus largitur: apertis itaque vivebant hortis, & sine Legibus suapte natura rectum colebant. Nudi fere incedebant, raro tuniculis quibusdam bombycinis induti. In Nuptiis mirum ritum observabant: Sponsus enim prima nocte cum Sponsa non concumbebat, sed si Dominus esset, Domini vicem ejus supplebant: si Mercator, Mercatores: si denique Rusticus, Domini vel Mercatores.